

पुणे महानगर मेट्रो रेल टप्पा-२ मधील खडकवासला - स्वारगेट - हडपसर - खराडी (पुणे मेट्रो मार्ग-४) व नळ स्टॉप - वारजे - माणिकबाग (मेट्रो मार्ग-४ब) या मार्गिकांचा समावेश असलेल्या मेट्रो रेल प्रकल्पास केंद्र शासनाने दिलेल्या मान्यतेस अनुसरून प्रकल्पाच्या सुधारीत किंमतीस व सुधारीत वित्तीय आराखड्यास मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

नगर विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : एमआरडी-३३२६/प्र.क्र.०९/नवि-७ (ई-१५३४३३२)

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : १७ फेब्रुवारी, २०२६

संदर्भ: १) नगर विकास विभाग शासन निर्णय क्र. एमआरडी-३३२४/प्र.क्र.१९३/नवि-७, दि.१४/१०/२०२४.

२) अवर सचिव, गृहनिर्माण व शहरी कामकाज मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. K-१४०११/१८/२०२४-MRTS-II, दि.१६/१२/२०२५

प्रस्तावना :-

पुणे मेट्रो रेल्वे टप्पा-२ अंतर्गत खडकवासला - स्वारगेट - हडपसर - खराडी (२५.५१८ किमी व २२ स्थानके) (पुणे मेट्रो मार्ग-४) व नळ स्टॉप - वारजे - माणिकबाग (मार्ग-४ ची स्पर लाईन) (६.११८ किमी व ६ स्थानके) या दोन मार्गिकांचा एकूण ३१.६३६ कि.मी लांबी, २८ उन्नत स्थानके असलेल्या एकूण रु.९८९७.१९ कोटी प्रकल्प पूर्णत्व किंमतीच्या पूर्णतः उन्नत मेट्रो रेल्वे प्रकल्पांची महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लि. (महामेट्रो) मार्फत अंमलबजावणी करण्यास राज्य मंत्रीमंडळाने दि.१४/१०/२०२४ रोजीच्या बैठकीत दिलेल्या मान्यतेस अनुसरून दि.१४/१०/२०२४ रोजीच्या शासन निर्णयाद्वारे राज्य शासनाची मान्यता प्रदान करून दि.१४/१०/२०२४ रोजीच्या पत्राद्वारे प्रस्ताव केंद्र शासनाच्या मान्यतेसाठी सादर करण्यात आला होता. केंद्र शासनाने दि.१६/१२/२०२५ रोजीच्या पत्राद्वारे प्रस्तुत प्रकल्पाच्या किंमतीमध्ये सुधारणा करून रु.९८५७.८५ कोटी किंमतीसह प्रकल्प अंमलबजावणीस मान्यता प्रदान केली आहे. आता, केंद्र शासनाच्या मान्यतेस अनुसरून सदर प्रकल्पाच्या सुधारीत किंमतीस व सुधारीत वित्तीय सहभाग आराखड्यास राज्य शासनाकडून मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुषंगाने शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे:-

शासन निर्णय :-

पुणे महानगर मेट्रो रेल प्रकल्प टप्पा-२ मधील खडकवासला - स्वारगेट - हडपसर - खराडी (पुणे मेट्रो मार्ग-४) व नळ स्टॉप - वारजे - माणिकबाग (पुणे मेट्रो मार्ग-४ब) या मेट्रो रेल्वे प्रकल्पाच्या सुधारीत किंमतीस व सुधारीत वित्तीय सहभाग आराखड्यास या शासन निर्णयाद्वारे खालीलप्रमाणे मान्यता देण्यात येत आहे :-

१) पुणे मेट्रो रेल्वे टप्पा-२ अंतर्गत खडकवासला - स्वारगेट - हडपसर - खराडी (२५.५१८ किमी व २२ स्थानके) (पुणे मेट्रो मार्ग-४) व नळ स्टॉप - वारजे - माणिकबाग (पुणे मेट्रो मार्ग-४ब) (६.११८ किमी व ६ स्थानके) या दोन मार्गिकांचा एकूण ३१.६३६ कि.मी लांबी, २८ उन्नत स्थानके असलेल्या एकूण रु. ९८५७.८५ कोटी या सुधारीत पूर्णत्व किंमतीच्या पूर्णतः उन्नत मेट्रो रेल्वे प्रकल्पाची महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लि. (महामेट्रो) मार्फत अंमलबजावणी करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

- २) खडकवासला - स्वारगेट - हडपसर - खराडी (२५.५१८ किमी व २२ स्थानके) (पुणे मेट्रो मार्ग-४) व नळ स्टॉप - वारजे - माणिकबाग (पुणे मेट्रो मार्ग-४ब) मेट्रो रेल्वे प्रकल्पासाठी केंद्र शासनाने मंजुरी दिलेल्या रु.९८५७.८५ कोटी प्रकल्प पूर्णत्व किंमतीच्या, सोबत जोडलेल्या **परिशिष्ट-१** मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे सुधारीत वित्तीय सहभाग आराखड्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
  - ३) सदर प्रकल्पासाठी पुणे महानगरपालिकेने जमिनीसाठी द्यावयाचे योगदानाकरिता रु.५.९३ कोटी रकमेचे वित्तीय सहाय्य/जमीन महामेट्रोला उपलब्ध करून देण्याबाबत पुणे महानगरपालिकेला निदेश देण्यात येत आहेत.
  - ४) सदर प्रकल्पातील राज्य शासनाची समभागाची रु. १२१२.२० कोटी रक्कम महामेट्रोला उपलब्ध करून देण्यास मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.
  - ५) सदर प्रकल्पासाठी केंद्र शासनाच्या कराच्या ५० टक्के रक्कम, राज्य शासनाचे कर व शुल्क, भूसंपादन, पुनर्वसन व पुनर्वसाहत आणि बांधकाम कालावधीतील व्याज यांवरील खर्चासाठी एकूण रु. २३७९.९० कोटी इतकी रक्कम राज्य शासनाकडून बिनव्याजी दुय्यम कर्ज म्हणून उपलब्ध करून देण्यास मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे. सदर बिनव्याजी दुय्यम कर्जाची परतफेड ही प्रकल्पासाठी घेण्यात येणाऱ्या मुख्य कर्जाची परतफेड केल्यानंतर महामेट्रोने करण्याबाबत महामेट्रोला निर्देश देण्यात येत आहे.
  - ६) सदर प्रकल्पासाठी राज्य शासनाद्वारे देण्यात येणाऱ्या बिनव्याजी दुय्यम कर्जाच्या अटी व शर्ती, मुद्दलाची परतफेड इ. मुद्यांबाबत अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, प्रधान सचिव (नवि-१) व व्यवस्थापकीय संचालक, महामेट्रो यांच्यामध्ये दुय्यम कर्ज सहाय्य करारनामा (subsidiary Loan Agreement) करण्यात यावा. सदर प्रकल्पासाठी केंद्र शासनाकडून रु.१२१२.२० कोटीचे समभाग व रु. ३५२.७५ कोटी रकमेचे बिनव्याजी दुय्यम कर्ज सहाय्य मिळविण्याकरिता महामेट्रोद्वारे केंद्र शासनाकडे विनंती करण्यास मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.
  - ७) सदर प्रकल्पासाठी केंद्र शासनामार्फत निधी प्राप्त करून घेण्यासाठी पत्रव्यवहार करण्यास व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र मेट्रो रेल्वे कॉर्पोरेशन लि. यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.
  - ८) सदर प्रकल्पाकरिता रु. ४६९४.८७ कोटी रकमेच्या मर्यादेत द्विपक्षीय/बहुपक्षीय वित्तीय संस्था/अन्य वित्तीय संस्थामार्फत अल्प व्याज दराचे कर्ज घेण्यास, सदर कर्जाची मुद्दल, व्याज व इतर शुल्क यांचा कोणताही भार राज्य शासनावर येणार नाही या अटीवर, व्यवस्थापकीय संचालक, महामेट्रो यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.
  - ९) सदर प्रकल्पाच्या सोबतच्या **परिशिष्ट-१** मध्ये नमूद वित्तीय आराखड्यानुसार राज्य शासनाने सोसावयाच्या निधीपेक्षा अधिकचा निधी सदर प्रकल्पास उपलब्ध करून देण्यात येणार नाही, याची नोंद महामेट्रो व पुणे महानगरपालिका यांनी घ्यावी.
  - १०) संदर्भाधीन क्रमांक १ येथील नगर विकास विभागाच्या दि.१४ ऑक्टोबर, २०२४ रोजीच्या शासन निर्णयातील अनुक्रमांक १ ते १० मध्ये नमूद तरतुदी वगळता इतर सर्व तरतुदी तशाच लागू राहतील.
०३. हा शासन निर्णय दिनांक १४/१०/२०२४ रोजी पार पडलेल्या मा. मंत्रीमंडळ बैठकीत घेण्यात आलेल्या निर्णयाच्या अधीन राहून निर्गमित करण्यात येत आहे.

०४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२६०२१७१४५५०३१०२५ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने स्वाक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(विजय चौधरी)

सह सचिव, महाराष्ट्र राज्य

प्रति,

१. मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
३. मा. उप मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
४. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
५. अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
६. अपर मुख्य सचिव, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
७. अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
८. प्रधान सचिव, विधी व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
९. प्रधान सचिव (परिवहन), गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
१०. प्रधान सचिव (नवि-२), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
११. प्रधान सचिव (उद्योग), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
१२. प्रधान सचिव (ऊर्जा), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
१३. सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
१४. महानगर आयुक्त, पुणे महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, पुणे.
१५. व्यवस्थापकिय संचालक, महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लि. (महामेट्रो) नागपूर/पुणे.
१६. आयुक्त, पुणे महानगरपालिका, पुणे.
१७. विभागीय आयुक्त, पुणे विभाग, पुणे.
१८. पोलिस आयुक्त, पुणे.
१९. महाव्यवस्थापक, पुणे महानगर परिवहन महामंडळ मर्यादित, पुणे.
२०. सह सचिव, नगर रचना, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
२१. संचालक, नगर रचना, मध्यवर्ती प्रशासकीय इमारत, पुणे.
२२. उप सचिव (नवि-२२), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२३. निवड नस्ती (नवि-७).

(नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : एमआरडी-३३२६/प्र.क्र.०९/नवि-७,

दिनांक १७ फेब्रुवारी, २०२६ चे सहपत्र)

परिशिष्ट -१

प्रस्तुत प्रकल्पाच्या प्रकल्प पूर्णत्व खर्चाचा सुधारीत वित्तीय सहभाग आराखडा

अ.क्र.	तपशील	रक्कम (रुपये कोटी)	सहभागाची टक्केवारी
१	केंद्र शासनाचा समभाग	१२१२.२०	१५.४९%
२	महाराष्ट्र शासनाचा समभाग	१२१२.२०	१५.४९%
३	केंद्रीय करांच्या ५०% रकमेसाठी केंद्र शासनाचे बिनव्याजी दुय्यम कर्ज	३५२.७५	४.५१%
४	केंद्रीय करांच्या उर्वरित ५०% रकमेसाठी राज्य शासनाचे बिनव्याजी दुय्यम कर्ज	३५२.७५	४.५१%
५	द्विपक्षीय, बहुपक्षीय वित्तीय संस्था/इतर वित्तीय संस्था यांचेकडून सुलभ व्याजदराने कर्जसहाय्य	४६९४.८७	६०.००%
६	केंद्र शासनाच्या अनुदानाकरिता पात्र प्रकल्प किंमत	७८२४.७७	१००%
७	राज्य कर, भूसंपादन (पीएमसीद्वारे द्यावयाच्या जमिनी वगळून) व पुनर्वसन आणि पुनर्वसाहतीकरणाकरिता राज्य शासनाचे बिनव्याजी दुय्यम कर्ज	१४६९.३९	-
८	पुणे महानगरपालिकेचे जमिनीसाठी योगदान/अनुदान	५.९३	-
९	बांधकाम कालावधी दरम्यानच्या व्याजाकरिता (द्विपक्षीय/बहुपक्षीय वित्तीय संस्थांकडूनच्या कर्जावरील व्याज) राज्यशासनाकडून बिनव्याजी दुय्यम कर्ज.	५५७.७६	-
एकूण प्रकल्प किंमत		९८५७.८५	

(विजय चौधरी)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

परिशिष्ट-२
सदर प्रकल्पाच्या अंदाजित भांडवली खर्चाचा तपशील

S. No	Item	Amount (₹ in Cr.)
1	Alignment and Formation	1,694.47
2	Stations	
2a	Stations-Civil	1,003.61
2b	Stations-E&M	308.79
3	Permanent Way	340.67
4	Traction and Power Supply	437.84
5	Signalling and Telecommunication	456.84
6	Automatic Fare Collection System	135.10
7	Platform Screen Door (Half Height)	86.85
8	Shifting of Utilities	268.28
9	Multi Modal Integration & Last Mile Connectivity	172.76
10	Depot	
10a	Depot-Civil	144.75
10b	Depot-EM	89.61
11	Staff Quarters	63.28
12	Security	14.28
13	Cyber Security	15.00
14	Rolling Stock	456.00
15	Environmental Management Plan	35.53
16	Total Cost at July '25 price level (Excluding Land, R&R, GC, Contingencies, Central & State Taxes)	5,723.66
17	General Charges @ 5%	286.19
18	Contingencies @ 3 % on Sr. No.16 i.e. on basic cost	171.71
19	Total Cost at July '25 price levels incl. GC and Contingencies (Excl. Land, R&R, Central & State Taxes)	6,181.56
20	Central and State Taxes @ July '25 Price Level	1159.39
21	Total Cost incl. GC, Contingencies, Central and state Taxes @ July '25 Price Levels (Excl. Land and R&R)	7,340.95
22	Land	757.93
23	R&R	87.66
24	Total Cost incl. GC, Contingencies, Central and state Taxes @ July '25 Price Levels (Incl. Land and R&R)	8,186.54
25	Escalation at 5 % per annum on the above Sr No 24	1,113.55
26	Total Completion Cost Incl. Land and R&R Costs	9,300.09
27	Interest During Construction (IDC)	557.76
28	Total Completion Cost	9,857.85

(विजय चौधरी)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन